

Brassóban, Nagy- és Czórna-utca sarkán,
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapokon délelőtti
9-11 óra között,
és Bolonya, kut-utca 356. sz. alatt
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Nagy-küküllőmegyei érdeklő közlemények
Horváth László
áraszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
Kis-küküllőmegyei érdeklő közlemények
Gyöngyössi István
áraszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben hához hordva vagy vidékre pos-
tán küldve
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIREDETESEK DIJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1-10 sor 50 kr.), Nagyobb és több-
szori hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilvántartási közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyilvántartási előre fizetendő.
Kéziratok vissza nem adtnak

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó Brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestben: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein s Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

149-ik szám.

Brassó, Kedd, december 31-én.

V. évfolyam. 1889.

Előfizetési felhívás.

A »Brassó« 1890. január 1-én VI. évfolyamába lép. De egyúttal változások is állanak be a lap vezetésében: a »Brassó« megalapítója s eddigi szerkesztő-kiadója városunkból eltávozván, a lap szerkesztését Kis-Tétényi Walther Béla állami főreáliskolai tanár, kiadását pedig Alexi helybeli könyvnyomdatulajdonos vállalták el.

Ezen változások azonban első sorban csak személyi változások lesznek; a lap politikai iránya, vezérelvei és céljai lényegükben ugyanazok maradnak.

Épen ezért részletes programot ez alkalommal nem terjesztünk a tisztelt olvasó közönség elé; meg fogjuk ezt tenni az új évfolyam első — 1890. január 2-án megjelenő — számában s most csak annak kijelentésére szorítkozunk, hogy a lap eddigi irányelveinek megtartása mellett törekedni fogunk annak szellemi színvonalát — a mennyiben lehetséges — emelni és fejleszteni.

A »Brassó« VI-dik évfolyamában is az eddigi terjedelemben hetenkint háromszor — kedden, csütörtökön és szombaton — fog megjelenni.

Az előfizetési feltételek szintén változatlanul megmaradnak, és pedig lapunk előfizetési ára:

egész évre 7 frt — kr,
fél évre 3 frt 50 kr,
negy évre 1 frt 80 kr.

Az előfizetések a lap kiadóhivatalában (Brassó, színház-utca 95. sz.) eszközölhetők.

Mindezek után ajánljuk a »Brassó« VI-dik évfolyamát városunk, megyénk és szomszéd megyéink magyarságának meleg pártfogásába és kérjük a tisztelt olvasó közönségnek ugy szellemi, mint anyagi irányban őszinte és hathatós pártfogását.

Kelt Brassóban, 1889. december hóban.

Kis-Tétényi Walther Béla,
állami főreáliskolai tanár.

Alexi könyvnyomdatulajdonos.

B u c s ú.

Mint a gondos szülő megnyugodva, de mégis benső fájdalommal bocsátja szabad szárnyra kedves magzatját, mikor szeretettel nevelve és ápolva, biztos révbe juttatta: úgy állok én ma a »Brassó«-val szemben.

Gyermekeim vala, kedves gyermekeim. mely sok örömet, nem kevesebb gondot s keservet is okozott nekem azon öt év alatt, melyben hozzá voltam fűzve.

A „BRASSÓ“ TÁRCZAJA.

Hangok az Ó-évhez.

Gyorsan utána . . . Tán még beérem . . .
Uram, jó uram, álljon meg kérem,
Csupán egy szóra . . . rövid lesznek ám:
Legyen oly szives s nézze át számlám.
Ne siessen ugy, várja be nyugton
A végső percet: a hosszú uton
Majd ráérkezik fázódni bőven . . .
Sajnálom, hogy nagy, sajnálom szörnyen;
De ha már úgy van, hogy mennie kell,
Menjen legalább Isten hírével.
Előbb azonban ne vegye zokon,
Benyujtom számlám, van reá okom.
Mintha Liba volna a kréta körül . . .
— Ki könnyen hiszen, könnyen is fölül. —
Im itt az első pár tétel alatt
Mit adtam én, és vétkeim mi maradt?
Szép reményim, ah mivé levétek!
Higgye meg uram, hogy szörnyű véték,
Igy elbánni ember fiával . . .
Amugy félvállról, csak immel-ámmal
Igért sokat, ah, mit nem ígért!
A mig fényesen közöttünk itt élt
S dédelgetők, mint a kis gyermeket,
Kit édes anyja keblén melenget.
S adott érettek csalódásokat.

Keserű könyvet, sohajtázokat.

— De menjünk tovább: szorgalmam ára —

Minő csekélység, alig jut fára;

Pedig dolgoztam éjen-napon át,

Hogy szükségem ne lásson a család;

Legyen divatos, meleg a ruha,

— A rongyost az ág is jobban huzza;

Legyen kenyere, a mennyi elég

S mi hozzávaló: egy kis zsiradék . . .

Mert a kenyér, ha szárazon nyeli

Az ember, torkát gürzdeli.

De hiába volt minden izzadás:

A sült gesztenyét kikaparta más

S nekem mi jutott: a tűznek hamva,

Annak idején hintni magamra.

Im itt lennebb egy érzékeny csapás,

Ha ön nem látja, ámde látja más . . .

Hitem elvesztém az embereken.

Azt mondja ön, hogy ezt nem tette . . . nem

Csalfa kifogás, hisz ön vezetett

Felkeresni az embereket,

Élni közöttük. hajhászni kegyök:

Ha kell sirni vagy mosolygni velök;

Tolni a hajót a nagy ár ellen,

Melyben büszkén ült barát. ellen.

S midőn pihenni vágytam volna tán,

Előmbé vág a sok dőre szaporán

S füget mutatva felül határon.

Engem a bajba, hinárba vetvén.

Utána futok, de fülembé zug

Rezes torkokból: Le vele, abzug!

Igy, így jó uram, ezt tevé velem

Hosszu időn át, ötvenkét heten.

Hát még a többi kisebb-nagyobb baj . . . ?

Mennyi ok volt, hogy keljen a sóhaj

És hulljon a köny, miként a harmat,

Megöntözvén a bánatos arcot . . .

Elhunyt a rokon, el a jó barát,

Jég veré el a biztató határt,

S a mi megmaradt: a fájó emlék,

Nem kárpótól a veszteségeikért.

De nem panaszklok, mert nem kenyerem,

Tegyen meg egyet — jó uram — nekem:

Ha már számláját ki nem fizette

S az értékét már zsebre is tette.

Am legyen: kinek van, az veszithet

Reményt, szorgalmat és ha kell, hitet:

De mégis kérem, kérem szivesen,

Hogy türelmemet el ne veszítsem

S rosszra ne adjam fejemet:

Tegyen meg velem egy ígéretet:

Hogyha gyermekét utban találja,

Ki önt e poszton mindjárt felváltja:

Számlám előre nyujtsa át neki,

Hátha lesz szive és kifizeti,

És most már — ó-év — Isten veled!

Várom reménnyel szép gyermekeid.

Végh Mátyás.

seget kell lerónom itt a nyilvánosság előtt, ntolsó szerkesztői ténykedésemmel: Öszinte, hálás köszönetet mondani azon két férfinak, kiknek a »Brassó« öt évi multjában s jövőjének biztosításában legtöbbet köszönhet: Gróf Bethien András és Gróf Bethlen Gábor főispán urak Ő méltóságaiának.

Az ő hathatós pártfogásuk s személyem iránt mindenkor tanusított kegyes jóindulatuk nélkül nem válhattam volna meg oly nyugodtan a »Brassó« szerkesztésétől, mint ma tehetem.

És midőn ezt teszem és újból forró köszönetet mondanék kedves munkatársaimnak s a közönségnek, kérve, hogy tartsanak meg emléükben, úgy mint én is mindig örömmel s büszkeséggel fogok visszaemlékezni ez öt évre s egyéneire, csak azt óhajtom: vajha a »Brassó« hosszú életű lenne s mindenkor szerkesztőjét az a szeretet kötné hozzá, mely engem öt éven át áthatott és vezérelt.

Brassó, 1889. december 31.

Szterényi József.

U l t r a.

Budapest, decz. 12.

Valamint mindig törekszik monarchiánk politikája, különösen a Keletet illető minden kérdésben, a lehetőség szerint s a legaggódóbb lelkiismeretességgel betartani a helyes közép-utat, úgy soha sincs neki hasznára, ha valamelyik államban, hol osztrák-magyar érdeket kell megóvni, túlzó irány jut uralkodásra. És az teljesen mindegy, hogy a túlzás jobbra vagy balra pang-e ki, hogy egy ily államban az ultrakonzervativizmus győz-e, vagy a radikálizmus ül a kormányrudnál. Ezért fogadta annak idején monarchiánk közvéleménye nagy és leplezetlen bizalmatlansággal azon változásokat, melyek Romániában az ultrakonzervativ-ek, Szerbiában a radikális elemek kezébe juttatták az uralmat, és a kormány sem volt valami nagyon elragadtatva a bevált barátok bukása és a velük ellenséges pártok felülkerekedése fölött, ha nem is adhatott kilejezést szubjektív érzelmének, a mi állásánál fogva csak természetes: az a politika, mely a gróf Kálnoky által kipróbált bölcsességgel vont, általa nyilvános kötelező nyilatkozatokban világosan körülírt határok közt mozog, kevésbé vezetheti magát személyes érzelmek által, mint minden más állam politikája. A föltétlen önzetlenség mellett, mely keleti politikánk leglényegesebb s legelőkelőbb jellemvonását képezi; továbbá azon szigoruan tartott elvnel fogva, hogy monarchiánk semmiképen nem avatkozik idegen állam belügyeibe, ottani pártok vagy politikai személyiségek ellen vagy mellett még csak a legcsekélyebb befolyásolást sem kockáztatja: kormányunk a romániai és szerbiai párt- és kabinetváltozásokkal szemben nem tehetett egyebet, mint hogy nyugodtan bevárja, mily politikát fog érvényesíteni a mindenkor új kormányzat, hogy a maga részéről annak megfelelőleg foglaljon állást. — Tényleg sietett úgy a Catargi-kabinet, valamint az is, melynek Gruics tábornok a feje, a kormányra lépés után azonnal bizonyítani a saját loyálisát Béccsel szemben. Nem is lehet tagadni, hogy a Catargiu-kabinet Oroszország iránti minden határozott előszeretete mellett is mit sem tett, a mi azt irántunk kevésbé békebarátságosnak tüntette volna fel nemzeti-szabadelvű vagy junimista nyomató elődjénél. Igen, sőt Lahovary ur, a Catargi-kabinet külügyminisztere s azelőtt az Ausztria-Magyarország iránt határozottan barátság-talan érzelmű román politikusok vezérszónoka, jött Bécsbe, hogy ott beható s meglehetősen meggyőző módon bebizonyítsa, hogy ő mint miniszter a Románia és Ausztria-Magyarország közt előbb fennállott barátságos vonatkozásokat nemcsak elrontani nem akarja, hanem inkább még elősegíteni s bensőbbé tenni szándékszik, valamint kifejtette a lehetőséget is, mely szerint új kísérletet lehetne kezdeni, hogy vége vessék a két szomszéd állam közt létező s mindkét félre oly ártalmas vámháborúnak. A mostani kabinetben pedig, mely az ultrakonzervativet felváltotta, Lahovary ur előbbeni minőségében, mint külügyminiszter benne van és a korábbi miniszter Carp, monarchiánk kipróbált barátja, az ő legbefolyásosabb inspiratora.

Igazságosan a Gruics-kabinetől sem lehet megtagadni azt a bizonyítványt, hogy be-

csületesen rajta volt, hogy a kormányzási funkciók gyakorlatában pártja theariáinak radikalizmusát lehetőleg szűkre szabja s különösen a russzomániának ne engedjen tág teret a gyakorlati érvényesítésre. — És midőn Vuics urnak tényleg szokatlan finánczpolitikája a szerb kabinetet az angol-osztrák bankon s ennek consortiálisain a sómonopolium confisciója által elkövetett spoliatióra vitte, rögtön indítatva érezte magát, egy körvonalozott jegyzékben letenni a biztosítást gróf Kálnokynál, hogy a fináncziális erőszaknak semmiféle politikai motivum sem képezi alapját, sőt Szerbia mindig a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy Ausztria-Magyarországgal a legbarátságosabb szomszédi viszonyban maradjon. Ez mindigenszép, de azért igaz, hogy ránk s politikai céljainkra túlzó pártuk uralma a szomszéd államokban nem képezi politikai óhajaink ideálját. Nem miattunk, hisz ép most bizonyítottuk be, hogy politikánk az illető elemeket kényszeríti, hogy természetüket elnyomják s loyálisak legyenek. De az illető államok miatt. Nem lehet közömbös, ha hirtelen beálló verőfény mellett a világ előtt tudva lesz, hogy a román ultrakonzervativ-ek, kik néhány nap előtt még kormányon voltak, Károly király trónfosztásával kokettiroznak s az extrém radikálisok meglehetősen fenhangon fantáziálnak a köztársaságról. Károly letétele, valamint Obrenovics Sárdor eltávolítása határozottan az orosz tulságnak szolgáló csel lenne, tehát nemcsak a monarchizmus, hanem Ausztria-Magyarország és az általa támogatott józanul-szabad fejlődése ellen is lenne irányozva az egyes Balkán-államoknak.

B e l f ő l d.

Brassó, decz. 30. (Háboru — pro forma.) A jövő tavaszra a közös hadügyi kormány olyan nagy arányu hadgyakorlatokat tervez, a melyek már szokatlanságuknál fogva külföldön is feltűnést fognak kelteni. A hadgyakorlat, mint értesülünk, olyan irányu lesz, a minő még nem volt, s a mely egy kis hadjáratnak is beválik. Eddig ugyanis mindig egy-egy hadtesttel csináltatták a manővereket, de most két hadtest fog egymással szemben állani: az északi és a déli, a Galiciában elhelyezett VI. hadtest a Bánságban elhelyezett VII. hadtesttel. A tervezet már készen van a hadügyminiszteriumban, sőt közöltetett is már az illető hadtestparancsnokokkal főbb vnnásaiban.

Brassó, decz. 30. (A kiegyezési tárgyalások-nál,) miként Prágából jelentik, a kormány magatartására vonatkozólag azt beszél, hogy Csehországban a nyelvkérdést törvénnyel fogják megoldani. A kormány jászolni fogja, hogy a főtörvényszék, a tartományi iskolatanács fölözlatassék, mert a kormány négy új német főtörvényszéki tanácsost akar kinevezni, a kik a főtörvényszék német osztályának lennének alárendelve. Ha a tanácskozások eredményre vezetnek, akkor be fog következni a tartománygyűlés feloszlatása s kitűzik az új választásokat, hogy ezután a szabadelvű nagybirtokosok is képviselve lehessenek a tartománygyűlésben.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. decz. 30.

A német császár fülbaja nemrég igen komoly fordulatot vett és II. Vilmos erősen szenved e bajában az utolsó sziléziai vadászata óta, a midőn erősen meghült. Az udvari orvosok komoly gyógykezelés alá akarják vanni a baját, a császár azonban nem igen akar erről hallani, mert ez esetben legalább két hétig kellene őriznie az ágyát. A német császár egészsége komoly elővigyázati intézkedésekre kényszeríti környezetét, de az ezen delikat természetű dolgokra vonatkozó célzás Berlinben felségárulás gyanánt vételnék. Ha a betegség elhúzódik — és minden jel arra mutat, hogy így lesz — a császár értelme súlyosan lesz érintve általa, mert a fájdalom oly nagy, hogy az idegrendszernek okvetlenül szenvednie kell ennek hatása alatt.

A porta végre komolyan neki készül az Örményországban életbeléptetendő reformoknak. A császári irádé, mely Musch tartományban az igazságszolgáltatást újra szervezi, e hó 18 án hirdtetett ki. Ez a nevezett tartomány összes bírói személyzetét elmozdítja, az illetők helyeit a jogiskola végzett növendékei foglalják el.

A krétai kérdésben Trikupis egyelőre nem szándékozik diplomatiai actiot folytatni. Ő arról értesült, hogy a konstantinápolyi angol követ előterjesztést tett,

a szultánnak a krétai ügyet illető fermán elégtelenségéről s azt hiszi, hogy ez oly benyomást tett a szultánra, hogy a fermán revideáltatni fog. A szultán azonban nem szándékozik a fermánt módosítani. A krétaiakra nézve kedvező befolyás nincs emelkedőben a szultán palotájában.

A brazíliai kormány újra kijelenti, hogy az állítólag kiterjedt lázadásról, úgy a köztársasággal való elégedetlenségről és a monarchia visszaállításának lehetőségéről szóló hírek teljesen aaptalanok. A kormány továbbá kijelenti azt is, hogy Guro Preto és Martiu száműztetésére vonatkozó hírek, valamint a király nyugdíjának visszavétele nem felelnek meg a valóságnak és Európa ne hagyja magát félrevezetni.

Franciaországban a békés hangulat egyre jobban szilárdul. Carnot egy látogatójának, kit a múlt héten fogadott s a ki a kiállítás óta tapasztalható lendületről szólt, azt mondta, hogy: »A háboru lehetetlen: egyáltalán lehetetlen mindenkire nézve.« Midőn a látogató idézte Carnot békés szavait, melyet kormányraléptekor hangoztatott, Carnot kijelentette, hogy »És én még ma is határozottan azt vallo. Elnökségem alatt törekvésemnek ideálja a béke fentartása. — Hanem határozott, kézzel fogható javaslatokat kell tenni. Ebben a tekintetben azonban senki sem akarja az első szót kimondani. Fájdalom mi sem tehetjük!«

Lisszabonból írják, hogy a spanyol király proc-lamálása decz. 28-án ment végbe; a királyné, ki jobban érzi magát, jelen volt az ünnepélynél.

Portugalia ellen készül angol flottafenygetésről szóló hirektulzottak. A portugál kormány, valamint Panto kijelentették, hogy a legbarátságosabb érzelmekkel vannak Anglia iránt.

Rómában még mindig beszél, hogy az olasz hadügyminiszter le akar köszönni, a minek okául Giolittinak azt a javaslatát mondják, hogy a hadsereg többlet szükségletét, mely 26 millióra rug, a szolgálati időnek rövidebbre szabásával fedezzék.

A román kamara decz. 27-iki ülésén Lahovary miniszter folytatta megkezdett figyelemreméltó beszédét, válaszolva Vernescu heves támadására. A miniszter kijelentette, hogy Vernescu, midőn a kormány tagja volt, mindig nézeteltérésekre adott alkalmat. Sokkal jobb, ha Vernescu valakinek ellensége, mintha barátja. Ez okból ejtette el Bratiano, két hónap után A miniszter tagadja Vernescu állítólagos leleplezéseit a minisztertanácsban megbeszélte ügyekről, különösen pedig a kivételes törvényekre vonatkozó tervekről.

T a n ú g y.

— Hivatalos. —

Sz. 1870—1889. Brassóvármegye kir. tanfelügyelőjétől. Brassóvármegye valamennyi polgári-, felső-nép- s elemiskolai tanító-testületének.

I.

A dr. Radó Antal által szerkesztett »Magyar Ifjúság« című lapot a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter urnak f. évi decz hó 1-én 2661. eln. sz. a. kelt magas rendelete alapján, mint irányánál és tartalmánál fogva méltán támogatást érdemlő lapot a felügyeletem alatt álló intézetek ifjúságának és az ifjúsági könyvtáraknak beszerzésre melegen ajánlom.

A lap előfizetési ára egész évre 6 forint, fél-évre 3 frt.

Brassó, 1889. évi december hó 28.

Koós Ferencz.

kir. tan. tanfelügyelő.

II.

A következő című fércépek:

1) Neue Karte von Europa, dem mittelländischen Meer, Nord-Afrika, Egypten, Syrien, Klein-Asien, Kaukasien und dem schwarzen Meer von C. F. Baur (A Hartlebens Verlag in Wien u. Pest).

2) Oesterreich-ungarische Monarchie, bearbeitet von F. Baur (Wien, Verlag von Ed. Hölzel).

3) Europa fali abrosza, tervezte és rajzolta Kozenn Balázs. (Bécs és Olmütz Hölzel Ede sajátja.)

4) Europa proiectata si desemnata de B. Kozenn (Providectura lui Ed. Hölzel in Wienna edata de J. M. Moldovanu in Blasiu si W. Krafft in Sibiu.)

5) Oesterreichisch-ungarische Monarchie, enworfen und gezeichnet von B. Kozenn (Wien und Olmütz, Verlag von Ed. Hölzel.)

6) Pementul, edatu de J. Felkt in Praga, romanesce de Jonu Simu; a magyar állam közzégi helyzetével és viszonyaival ellenkező hamis adatokat tartalmazván, a magyar földrajzi helynevek helyett azokon német, illetőleg román nevek használtatván, a földgömbön azonfelül Románia a monarchia jelentékeny részére kiterjesztvén és Magyarország meg sem említ-

letven a felsorolt taneszközöket az összes hazai iskolában való használatból ezennel kitiltom.

Budapest, 1889. évi decz. 6 án.

Gróf Csáky.

Vidéki levél.

Dicső-Szentmárton, 1889 decz. 23.
(Óvodai ünnepély.)

Folyó évi december 22-én délután 3 órakor tartatott meg a vármegyeház nagytermében a dicső-szentmártoni kisdédóvó intézet évváró és karácsonyfa-ünnepélye szokatlan nagyszámu szülő és érdeklődő közönség jelenlétében.

Délután pont 4 órakor H. Gál Domokos, vármegyei alispán, mint a kisdédóvó-intézet gondnokságának alelnöke, az ünnepélyt megnyitván, Gyöngyössi István igazgató tartott az ünnepélyhez méltó beszédet, melyben kifejtve az intézetnek alig félévi fennállását s méltatván az intézet körül fáradságot és áldozatot nem kimélő védnök, gróf Bély Ferencznét, Szilvassy Sándort, H. Gál Domokost, az Emkét s végre a nagy közönséget és gondnokságot, örömeinek adott kifejezést, hogy e hasznos intézmény hova-tovább inkább kezd népszerűvé válni. A hagulatelljes beszéd végén fölhevít Hunyadi Zsuzsa kisdédóvónőt, hogy az évváró ünnepélyt a kisdedekkel kezdje meg.

A kisdedeknek évváró ünnepélye körülbelül két órát vett igénybe, mely idő alatt a tapintatos és szakértelmes óvónő vezetése alatt többnemű játék, ének, szavaltat, sőt a Fröbel-féle kombináló kocka és hasábjáték lett ügyesen bemutatva. A kisdedek valóban meghódították a jelenlévő közönséget és szülőket bátor szavataikkal és tornajátékuikkal, a miért is az egyedüli érdem a kitűnő és odaadó óvónőé, Hunyadi Zsuzsáé.

Öt óra után vette kezdetét a karácsonyfa ünnepség, a kisdedeknek, mint az angyalok karának énekével. Egész kis mennybeli jelenet játszódott le a gazdagon fölékesített és megrakott karácsonyfa körül: a hol a kisdedek szép verscskéiben beszéltek a karácsonyfához, mely oly gazdagon érkezett meg a jó gyermekek számára.

Az ünnepség lefolyása alatt kiosztattak óvónő által az egyesek jótekonyságából és adományaiból összegyűjtött ruhaneműket, játékok és csecsebecsék. Miknek eszközlése után H. Gál Domokos, az ünnepség vezető elnöke, határos szavakban nyilvánított elismerést a fáradhatatlan óvónőnek, a mit nem is késett a közönség kitörő éljenzése s több érdekeltnek szívélyes köszönete követni. Ezzel az ünnepség véget ért.

Irodalom.

•Mária Terézia, a magyarok szép királynője• czim alatt, hazai és külföldi kútfő nyomán Rozsondai János történeti regényt írt, melyet 15 kros füzetekben ad ki. Oly mű ez, mely már tárgyánál fogva is eléggé érdekesnek ígérkezik s melyet szerző nem a professzionatus füzetes-regénygyártók szokásos felületességével, de a tárgy iránti igazi előszeretettel gondosan dolgozott fel, s míg a regény egyrészt ama kort és embereit történetihíven igyekszik bemutatni, addig az érdekesítő cselekvények egész sorozatával találkozunk benne az olvasó. Szerző kinek elbeszéléseit elég rokonszenvesen fogadta a közönség, eléggé ért a nyelvkezeléshez s itt annyira eltalálta az igazi hangot, hogy e regényben sem a nagyképű historikus unalmas is, száraz értekezései, sem regény-gyűrű frázis-szikrá nem untatják az olvasót. Ajánljuk a regénykedvelők figyelmébe e jutányosan megszerezhető művet, melyből a szerző-kiadó (Rozsondai János Brassóban) kívánatra ingyen küld mutatvány-füzeteket.

A közönség köréből.*)

I.

Hálás köszönetet mondok nyilvánosan Dr. Hegyesi Viktor volt erzsébetvárosi, jelenleg brassói kir. alügyész urnak, egyházam kiváló buzgalmu tagjának hogy építendő templomunkra 24 frt 75 krt gyűjteni szives vala; Isten áldása legyen azokon, kik a szent célra adakoztak, kik a következők:

Novák Béla, mérnök 1 frt. Dr. Antalí Manó orvos 1 frt. Kristyori Sándor ügyv. írnok 1 frt. Balla Mihály dohányrakt. tiszt 50 kr. Dr. Oberth Károly ügyvéd 1 frt. Zakariás Ede albiró 1 frt. Toth Károly irodaigazgató 1 frt. Rettegi Károly tanár 1 frt. Vukovics Péter rendőrkapitány 1 frt. Rozgonyi Ottó ügyvéd 1 frt. Balázs Imre lelkész 1 frt. Theil Frigyes városi jegyző 1 frt. Egy orthodox magyar 25 kr. Dr. Vajna Gábor ügyvéd 1 frt. Haluskay Vilmos 1 frt. Dr. Hegyesi Viktor kir. alügyész 1 frt. Dr. Hegyesi Vik-

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

torné 1 frt. Végh Albert járásbíró 1 frt. Téglás Pista isk. igazgató 1 frt. Szigathy István albiró 1 frt. Bod Gyula albiró 5 frt. Babos József jár. erdész 1 frt.

Ezuttal kiváló köszönetet mondok Dépold Lajos bpesti mérnök és Bogdán Gyula erzsébetvárosi gyógyszerész urnaknak is, kik a segessvári templomszentelés alkalmával, midőn fötiszt. Szász Domokos püspök ur, gróf Bethlen Gábor főispán urral, egyházam védnökével meglátogatta egyházközségünket, 10—10 frtot adományoztak a fentebbi célra.

Midőn látom, hogy ily számosan vannak, a kik hódolnak szívök nemes sugallatának, szívesen hordván a köveket az Isten szent templomához, megzendülni érzem kebelemben a mult és jövő legszebb dalát: Dicsőség a magasságos mennyben Istennek, a földön béke és az embereknek jóakarata, — és remény tölti be szívemet, hogy rövid idő múlva az Urnak ékes templomában zendül meg a zsoltosma . . .

Erzsébetváros, 1889. decz. 23-án.

Incze Lajos

ref. körlelkész.

II.

Nyilvános köszönet.

Alulírottak itt a nyilvánosság terén hálás köszönetüket nyilvánítjuk mindazon számtalan igen tisztelt szülőknél, tanügybarátoknál és kegyes jötevőknek, kik a dicső-szentmártoni kisdédóvó-intézet kisdedinek f. évi december 22-én tartott évváró és karácsonyi ünnepsége alkalmából szíves adományaikkal a kisdedek örömeit elősegítették. A kegyelem áldása legyen jutalma jószáguknak.

Dicső Szentmárton, 1889. decz. 24-én.

Gyöngyössi István,
igazgató.

Hunyadi Zsuzsa,
óvónő.

Helyi és vidéki hírek.

Boldog újévet kívánunk lapunk t. munkatársai és olvasóinak!

A „Brassó” mai száma az utolsó szám az eddigi szerkesztőség alatt. A jövő, 1890. évi I. szám már az új szerkesztőség alatt fog megjelenni.

Kinevezés. Dr. Dániel István kinevezetett helybeli törvényszéki jegyzővé.

Influenza. Az influenzát már Brassóban is konstátálták; mintegy 50 személy szenved ez idő szerint benne. Nagy mértékben lépett fel — mint lapunknak írják — Segessvárt s Kis Kapuson. A baj szerencsére szelíd lefolyása.

Fillérestély. A protestáns nőegylet legközelebbi fillérestélye nem holnap, hanem holnaphoz egy hétre, január második szerdáján fog tartatni.

Kaszinói közgyűlés. A brassói magyar kaszinó 1890. évi tisztújító közgyűlése január hó 12-én vasárnap fog tartatni.

Vízet kér ismét a Bolonya, mert összes kutai elapadtak. Részben befagytak, részben kiapadtak.

Engedélyezett brassói román tankönyv. A vallás-és közokt. miniszter a következő tankönyvet a román tannyelvű elemi népiskolák II-ik osztálya használatára általánosan engedélyezte: »A doua Carte de citire pentru copiii si copilele anula a II-lea de scoala, intocmila de mai mult prietini al scolei.« (Brassó 1889. Ciureu Miklós kiadása) Magyarul: Második olvasó könyv a II-ik fiu- és leány-osztály számára, szerkesztette több iskolabarád.

Brutalitás. Nemrég említettünk egy kis szerelmi históriát, mely Bolgárszegben Iliescu Toma neje és ennek szeretője Lebu Dumitru között némileg mulatságosan folyt le. Az akkori operettenek azonban igazán tragikus vége lőn. A házaspárt akkor a pap ágytól és asztaltól elválasztván, a fiatal asszony még fiatalabb szeretőjével külön szállást tartott s ott éltek ők egy szebb jövő reményében. E hó 27-ről 28-ára virradólag azonban a megcsalt férj szövetségbe bátyjával egy elismert jómadárral (Iliescu Gyorgye, kinek hőstetteiről számtalan bírósági akta mesél), betört a szeretők lakására, ott azokat meglepve, szájokat betömtek, nyakukra köteleket hurkoltak, melynél fogva ágyukból kihurcolván, olyan irtózatlanul össze-visszaverték a mire csak egy minden érzésből kivetkőzött vadember lehet képes. Az asszonyt formálisan kettészakították, a legénynek egyik szemét kiszúrták, arcát eltorzították s karjait összevagdalták. A borzalmas tett színhelyét irtóztató vértöcsa lepte el, mely reggelig megfagyván azt lapáttal kellett eltakarítani. — Mindezzel a szörnyetegek nem elégedvén meg, a két szerencsétlen egy szál ingben gyalogszámra rakták s a borzasztó hidegben a Bolgárszegben meghordozták, minden koresma előtt megállapodva. A kannibalizmus eme tényébe a rendőrség természetesen beleszólt; a halálra kintzett két teremest beszállította a kórházba, honnan aligha jönnek ki, legalább az asszony nem. A mily mértékben volt a nép a mult esemény alkal-

mával a férj részén, ép oly nagy a szájalom ma a szerencsétlen nő iránt felháborodással beszélnek az Iliescu testvérek borzasztó tettéről, mely a mily páratlan vandalizmussal lett elkövetve, époly megtorlásért kiált az igazságszolgáltatáshoz.

Az elhunyt Visi Imre az újabb alkotmányos korszak alatt támadt hiriapirói nemzedéknek egyik leghivatottabb tagja volt, eltelve az eszmények iránti lelkesedéssel, fölruházva nem közönséges tehetséggel s az ismeretek sokoldalú fegyverével s azzal a kötelességérzettel, szorgalommal, mely munkásságának annyi sikert, egyéniségének annyi rokonszevet s már fiatal korában oly általános tiszteletet szerzett, a milyenhez hasonlóval nem sokan dicsekedhetnek.

A brazíliai császárné meghalt. Brazília trónfosztott császárjának hitvese, Teréz Christina Maria, decz. 27-én Portóban szívbajban meghalt. A megboldogult 67 éves volt s dacára magas korának halála híre némileg meglepő, mert a most lezajlott brazíliai forradalom alkalmából érkezett tudósításokban többször hangsúlyozták, hogy Dom Pedrot a váltság megtörte, de szerető neje, a legjobb egészségnek örvendő, a valóságos mentőként áll oldalánál. S most a jószágos aggyastyan egyedül áll s megtörve viseli a kettős keresztet. Valóban a sors nem dédelgeti a koronás főket!

Névnapi ünnepély. A dicső-szentmártoni állami népoktatási intézetek növendékei a tantestület vezetésével f. évi december 26-án szeretett igazgatójuknak, Gyöngyössi Istvánnak, nevenapja alkalmából igen szép ünnepélyt rendeztek. Az ünnepély az iskola nagytermében folyt le, a hol az egybegyűlt szép közönség és gyermekek lelkes éljenzése fogadta az igazgatót, kit küldöttség hívott meg. A növendékek csinos énekei és megható köszöntői után, az igazgató tőle megszokott kedves modorával köszöntö meg a testület tagjainak, valamint növendékeinek az iránta tanusított szép megemlékezést. Az ünnepély folyama alatt több távirati gratuláció is érkezett, így a kir. tanfelügyelő és a tantestület távollevő fajaitól. Az ünnepély emelkedett hangulatban délelőtt fél 12 órakor ért véget.

A jótekonyság ünnepe Bukarestben. A bukaresti magyar dal- és műkedvelői kör ó-szerinti decz. 31-én este ruhakiosztási ünnepélyt rendez, melyen az ottani rom. kath. és ev. ref. iskolákba járó szegény, magyar ajku tanulók segélyeztetni fognak. Az estély műsora következő: Ruhakiosztás a szegény gyermekeknek. »Himnus«, Kölcseytől, előadja a férfikar. »A jó tündér«, Szász Károlytól, szavalja Ureczky Anna k. a. »A hazáról«, Tóth Kálmántól, szavalja Zöldi József. »Az estharangok«, duettben előadják Keresztes János és Prokupek F. »Az anya fájdalma«, Vida Józseftől, szavalja Prokupek Ferenczné u. a. »Filippo« vigmonolog, Gabányi Árpádtól, előadja Keresztes János. »Szent az érzet«, Töröktől, kardal, előadja a vegyeskar. »Új évi üdvözet«, Gönczi Istvántól, szavalja Prokupek Ferencz. — Műsor után táncz.

Az aranyárkeletpótlék. A pénzügyminiszter egyetértve az osztrák pénzügyminiszterrel, a vámok fizetésénél szenendő aranyárkeletpótlékot 1890. évi január hóra 18%-ban állapította meg.

Vasuti bank. Majna melletti Frankfurtból jelentik, hogy azok az odaváló pénzügyi körök, melyek előszeretettel foglalkoznak a vasutakkal, szakadatlanul érdeklődnek a magyar vasutügy és különösen a tervezett vasuti bank iránt. Ez utóbbiaknak aktiválására komolyan törekszenek s ujév után mindjárt Budapestre mennek az illető bankesopörtök szakértő bizalmi emberei, hogy a helyszínen juttassák az ügyet kielégítő befejezésre.

A »Magyarság«, Kolozsvárott reggel megjelenő terjedelmes politikai napilap, jövő hó elsején Jókai egy új eredeti három kötetes regényét fogja közölni, másik két regénye mellett, E lap mutatványszámokat ingyen küld egy hétig lapunk ama előfizetőinek, kik egy levelezőlapon megírják czimüket a »Magyarság«-nak Kolozsvárra.

Boulanger asszony. A mióta a papának rosszul megy a dolga, úgy látszik Boulanger nagyratörő leánya, Driant kapitány neje is jobban szit anyához, mint száműzött atyjához. Boulanger asszony ugyanis — a mint értesülünk — hozzá hű maradt idősebb leányával Blanche kisasszonnyal Tuniszba utazott. a hol a telet Driant kapitány hazájában fogja töltetni.

Oberdank czinkosai. Rómából nyerjük a következő táviratot. Az Oberdank tiszteletére mondott emlékbeszéd alkalmával Albani szonok felemlíté, hogy Oberdank tervét előre közölte volt Aurelio Saffi képviselővel, a római köztársaság egyik triumvirjével, valamint Fortis-sal, Crispi jelenlegi államtitkárával. Fortis nemcsak hogy helyeselte a tervet, hanem még erélyesen közre is működött annak keresztülvitelében. Fortis eddigelé nem csáfalta meg az állításokat, a mi

azt látszik bizonyítani, hogy Albani leleplezése meg-
elne az igazságnak.

Nyilvános nyugta és köszönet. A brassói iparos
ifjak egylete által karácsonykor rendezett táncestély
alkalmával a következő felülfizetések történtek: Özv.
Vonk Miklósné urhőgy 1 frt, Gáll Albert ur 1 frt,
Bereczky János ur 40 kr, Pocsay János, Bálint Ger-
gely, Bartha Mihály, Raabb Károly, Tuzson Elek, Biró
Pál, Papp Ferencz, Biró Sándor és Szilágyi István,
N. N. urak 20—20 kr. A felülfizetések összege 4 frt
40 kr, fogadják a szíves adakozók az egylet nevében
kifejezett köszönetünket. A rendező bizottság.

Földrengés. Szerajevóban f. hó 22-én d. e. 11
óra tájban meglehetősen erős, körülbelül három má-
sodperczig tartó lökést éreztek. A földrengés egyes
helyeken olyan erővel jelentkezett, hogy a lakosság
rémülten riadt fel és menekült a szabadba. Mind a
mellet szerencsétlenség nem fordult elő.

Helyreigazítás. Lapunk közelebbi számában a
Kis-Küküllő megyei tisztújító közgyűlés czikkbe kö-

vetkező sajtóhibák csuszak be: II-ik aljegyző ifj Miske
Elek, e helyett: II. aljegyző Csató Gábor, ellenőr ifj.
Miske Elek. (uj) — Gyárfás Ferencz, helyett: Gyár-
fás Károly és Rozsnyai Pál helyett: Rozsnyai István
javítandó.

A szerkesztő postája.

Gáspár S. Önodi Antal uraknak Bukarest
Prokupek Ferencz ur utján az ügy rendezve lett. Üd-
vözljük!

Brassói vasutforgalom.

Vonatindulások: a) Budapest felé: vegyes-
vonat reg. 5 óra 54 perczkor; gyorsvonat délután 2
óra 15 perczkor: személyvonat este 7 óra 7 perczkor b)
Bukarest felé: délután 2 óra 14 perczkor. Vonatérke-
zések n) Budapest felől: személyvonat délelőtt 9
óra 54 perczkor; gyorsvonat d. u. 2 órakor; vegyes-vona

este 8 óra 32 perczkor. b) Bukarest felől: gyors-
vonat d. u. 2 óra 5 perczkor Pénteken regge
7 óra 23 perczkor különvonat érkezik Predealról.

Brassói piaci árfolyam.

A pesti m. keresk. bank jelentse.

Brassó, 1889. deczember hó 31-én

Román pairpénz a 20 frankos	9.34 vétel 9.36 adás
Ezüstpénz a 20	9.30 9.32
Napoleon d'or (aranypénz)	9.40 9.42
Török lira	10.65 10.66
Arany	5.56 5.58
Orosz papirrubel	125.— 126.—

Társzerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Ságyvár.)
Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 4229.—1889. tilkvi.

(476) 1—1

Arverési hírtményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbírósg mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
a n-szebeni Albina takaré és hitelintézet
végrehajtónak Meszarin George Juon
végrehajtást szenvedő elleni 235 frt tö-
kévelés és járuléka iránti végrehajtási
ügyében a brassói kir. törvényszék (a fo-
garasi kir. járásbírósg területén levő, a
Szarata községben fekvő, a szaratai 121.
sz. tjkben foglalt:

Helyrajzi sz. Kikiált. ár.	Helyrajzi sz. Kikiált. ár.
240, iugatl. 82 frt	4493, ingatl. 11 frt
241, „ 160 „	4825, „ 21 „
348, „ 100 „	4741, „ 08 „
734, „ 20 „	4902, „ 5 „
1446 ¹ / ₂ , „ 14 „	4905, „ 5 „
1464, „ 22 „	5045, „ 14 „
1522, „ 11 „	5046, „ „
1642, „ 26 „	5047, „ 4 „
1721, „ 3 „	5060, „ 3 „
1922, „ 21 „	5443, „ 9 „
1956, „ 18 „	5522, „ 14 „
1961, „ 17 „	5535, „ 10 „
2470, „ 19 „	5616, „ 3 „
2051 ¹ / ₂ , „ 8 „	5619, „ 4 „
2693, „ 8 „	5619, „ 4 „

az árverést ezennel megállapított kikiál-
tási árban elrendelte, és hogy a fennebb
megjelzett ingatlanok az 1890. évi január
hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor Sza-
rata község házában megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át készpénz-
ben, vagy az 1881. évi 60. törvényzikk
42-ik. §-ában jelzett árfolyammal szá-
mított és az 1881. évi november hó
1-én 3333. számú igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §. sze-
rint a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

Fogarasi, 1889. aug. hó 2.

Nagy Lázár, kir. albiró.

Sz. 2700.—1889. telekvi számhoz.

Arverési hírtményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbírósg mint te-
lekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
tálosi gör. keleti egyház végrehajtónak,
Andrei Juon és neje végrehajtást szen-

vedő elleni 50 frt tökévelés és jár-
uléka iránti végrehajtási ügyében a kö-
zhalmi kir. járásbírósg területén lévő Tá-
los község határán fekvő a tálosi 256.
számu telekjegyzőkönyvben foglalt A +
439, 440¹/₂, hrsz. a, foglalt birtokra az
1881. évi LX. t. cz. 156. §-hoz képest
170 frt kikiáltási árban, és a 2—29. r.
sz. alatt foglalt ingatlanokból végrehajtást
szenvedő Andrei Juon 1/3 részben meg-
illető tulajdon járandóságára 234 frt 80
kr kikiáltási árban és végre a tálosi 257.
sz. tjkben A + 1—12. rsz. a. foglalt
Andrei Juon és neje Rachira tulajdonánál
felvett ingatlanokra az árverést 527 frt-
ban ezennel megállapított kikiáltási ár-
ban elendelte, és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlanok az 1890. évi január hó
23-ik napján délelőtti 10 órakor Tálos
község házában megtartandó nyilvános ár-
verésen a megállapított kikiáltási áron
alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az
ingatlanok becsárának 10%-át készpénz-
ben, vagy az 1881. évi november hó
1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymi-
niszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadék-
pes értékpapirban a kiküldött kezéhez
letenni, avagy az 1891. LX. t. cz. 170.
§-ában a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
erű elismervényt átszolgáltatni,

Kőhalom, 1889. okt. 21-én

A kir. bírósg, mint telekkönyvi hatóság.
(471) 1—1 Bod. kir. albiró.

Egy jó könyv.

„... A küldött könyv útmutatásai
ugyan rövidke és vélesek, de mintha
csak a gyakorlati használatra termetek
volna; nekem és családomnak a leg-
különbözőbb betegségi esetekben igen
kiváló szolgálatokat tettek. Így és ha-
sonlóképpen hangoznak a köszöndíratok,
melyeket Richter kiadó-intézete „A Be-
tegarát“ című, rajzokkal ellátott könyv
elküldéseért majdnem naponként kap.
Mint az ahoz nyomtatott s a szeren-
csésen meggyógyítottaktól származó
értékesítés tanúsítja, az abban foglalt
tanácsok követése által még oly betegek
is gyógyulást nyertek, a kik már minden
reményt feladtak. E könyv, melyben
hosszú évek tapasztalatainak eredményei
vannak letelve, megérdemli a legkomo-
lyabb figyelembevételt minden beteg
részéről, bármilyen bajban is szenvedjen.
Kie becses könyvet megszerezni óhajlja,
az írja egyszerűen egy levelező lapra
magyar nyelven „Egy betegbarátot“
és pontos címét s címezze a levelező
lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében.
• A megküldés ingyen történik. •

A köpeczi barna-szén főraktára

az első erdélyi bank közraktárában van, szemben a pályaudvar
raktárával.

Elárusítási ár 100 klgrként 43 kr; 50 klg.-nál kevesebb
nem adatik el.

Alkalmas és praktikus karácsonyi ajándékok.

Első brassói vasbutor és- sodronymátráz-gyár.

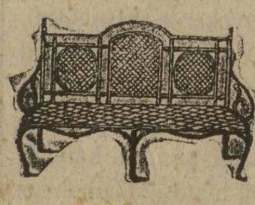
Bernhardt Rudolf

gép-, mü- és épület-lakatos

ajánlja raktárát mindenmü vasbutorokból,
mint: szalon-, lakó- és hálószobák, kávé-
házak és szállodák berendezését elegáns ki-
vitelben és legolcsóbb áron; továbbá
aczélsodronymátrázokat, kerti sátrak (lu-
gasok) és butorokat. Minden gép- és épi-
tési szakba vágó lakatosmunkák és javítá-
sok is szolidan teljesíttetnek s legutányo-
sabbban számíttatnak. Kovácsolt vas erkély-
és lépcső-koriátok, sirkerítések és más rá-
csokratok elkészítése minden stíl szerint
legizlésebb kivitelben, — Zajtalanul záró,
javított acél ablak és ajtó-reuleaux (redő-
nyök), takaréktűzhelyek egész vasból, vagy
csempével díszítve.

Elismert legszolidabb gyakorlati vasalások ajtókra. Szabadalm. pneumatikus
ajtó-önzárók.

Gyermek-butor és kocsik, bubák mindenmü és legszebb kiállításban

„ALBINA“

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe
takarékbetétet netto 5%-al kamatoztát minden
adólevonás nélkül,

valamint a vista visszafizethető che-
ques-betéteket 3¹/₂%-ra és ajánlja tő-
keszerzése a legnagyobb biztonságot nyújtó

5%-os „Albina“ zálogleveleket,
melyek nála a napi álfolyam szerint mindenkor
kaphatók.

Brassóban, főtér 90. szám a.
naponként 8—2 óráig.

Tiszta kitűnő borok literes üvegben.

Küküllőmenti asztali bor	25 kr,
Medgyesi óbor	30 „
Ménesi óbor	40 „
1882-beli magyar óbor	50 „
Erdélyi Muskotály	60 „
„ sauvignon	70 „
Finom villányi opporto vörös	60 „

PAPP FERENCZNÉL Nagy-utca 504. sz. emelet, első ajtó.

A literes üveggkért 8 kr vétetik és fizettetik vissza.